

РИ - ОПУСПРОЕКТ д.о.о
Друштво за инженеринг, истражување и услуги
РУДАРСКИ ИНСТИТУТ а.д. СКОПЈЕ

БАРАЊЕ

бр. 0802/56 од 09.03.2007 год.

**ЗА ДОБИВАЊЕ НА ДОЗВОЛА ЗА
УСОГЛАСУВАЊЕ СО ОПЕРАТИВЕН ПЛАН
ЗА “ИЗОЛМОНТ” ДОО ИУВОЗ-ИЗВОЗ СКОПЈЕ**

ИЗРАБОТУВАЧ:

РИ - ОПУСПРОЕКТ

РУДАРСКИ ИНСТИТУТ А.Д. - СКОПЈЕ

У П Р А В И Т Е Л

Вулгараракис Маре, дипл.екк.

Скопје, 2007 година

I. ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОР/БАРАТЕЛОТ

I.1 Општи информации

Име на компанијата ¹	ИЗОЛМОНТ доо увоз-извоз - Скопје
Правен статус	друштво со ограничена одговорност
Сопственост на компанијата	приватна
Адреса на седиштето	Ул. „Индустриска“ бб, Скопје
Поштенска адреса (доколку е различна од погоре споменатата)	„Христо Чернopeев“ бр. 26 Скопје
Матичен број на компанијата ²	4026195
Шифра на основната дејност според НКД	27,45
SNAP код ³	0303
NOSE код ⁴	105.12
Број на вработени	28
Овластен претставник	
Име	Александар Бодрожа
Единствен матичен број	1104958710325
Функција во компанијата	Директор
Телефон	02 2448 311
Факс	02 2403 523
e-mail	zoran_krstik@yahoo.com.mk

I.1.1 Сопственост на земјиштето

Име и адреса на сопственикот (-ците) на земјиштето на кое активностите се одвиваат (доколку е различна на барателот именуван погоре).

Име на сопственикот	Зоран Крстиќ
Адреса	Христо Чернопеев бр. 26. Скопје

I.1.2 Сопственост на објектите

Име и адреса на сопственикот (-ците) на објектите и помошните постројки во кои активноста се одвива (доколку е различно од барателот спомната погоре).

Име:	ИЗОЛМОНТ
Адреса:	Индустриска зона бб - Гратско

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

² Копија на судската регистрација треба да се вклучи во Додатокот I.1

³ Selected nomenclature for sources of air pollution, дадено во Анекс 1 од Додатокот од Упатството

⁴ Nomenclature for sources of emission

I.1.3 Вид на барањето⁵

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	x
Постоечка инсталација	x
Значителна измена на постоечка инсталација	
Престанок со работа	

---

⁵ Ова барање не се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

1.2. Информации за инсталацијата

Име на инсталацијата ⁶	ИЗОЛМОНТ
Адреса на која инсталацијата е лоцирана, или каде ќе биде лоцирана	Индустриска зона бб - Гратско
Координати на локацијата според Националниот координатен систем (10 цифри-5 Исток, 5 Север) ⁷	4604050 7579825
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ⁸	2.5 б
Проектиран капацитет	2.000 год

Да се вклучат копии од сите важечки дозволи на денот на аплицирањето во **Прилогот Бр. I.2.**

Да се вклучат сите останати придружни информации во **Прилогот Бр. I.2.**

I.2.1 Информации за овластеното контакт лице во однос на дозволата

Име	Бодрожа Александар
Единствен матичен број	1104958710325
Адреса	бул. „Партизански Одреди“ бр. 47/4 - Скопје
Функција во компанијата	Директор
Телефон	070385 940
Факс	02 2448 311
е-майл	/

⁶ Се однесува на името на инсталацијата како што е регистрирана или ќе биде регистрирана во судот. Да се вклучи копија на регистрацијата во **Прилогот I.2.**

⁷ Мапи на локацијата со географска положба и јасно назначени граници на инсталацијата треба да се поднесат во **Прилогот I.2.**

⁸ Внеси го(ги) кодот и активноста(е) наброени во Анекс 1 од ИСКЗ уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе технологии кои се цел на ИСКЗ, кодот за секоја технологија треба да се означат. Кодовите треба јасно да се оделени меѓу себе.

1.3 Информации поврзани со измени на добиена А интегрирана еколошка дозвола

Операторот/барателот да пополни само во случај на измена на добиената А интегрирана еколошка дозвола.

Име на инсталацијата (според важечката интегрирана еколошка дозвола)	
Датум на поднесување на апликацијата за А интегрирана еколошка дозвола	
Датум на добивање на А интегрираната еколошка дозвола и референтен број од регистерот на добиени А интегрирани еколошка дозволи	
Адреса на која инсталацијата или некој нејзин релевантен дел е лоциран	
Локација на инсталацијата (регион, општина, катастарски број)	
Причина за аплицирање за измена во интегрираната дозвола	

Опис на предложените измени.

II. ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ

Описете ја постројката, методите, процесите, помошните процеси, системите за намалувањето и третман на загадувањето и искористување на отадот, постапките за работа на постројката, вклучувајќи и копии од планови, цртежи или мапи,(теренски планови и мапи на локација, дијаграми на постапките за работа).

ОДГОВОР

Претпријатието "ИЗОЛМОНТ" ДОО е лоцирано во индустриската зона на Градско, во непосредна близина на автопатот Скопје-Велес-Гевгелија. Од источната страна се граничи со локалниот пристапен пат од кој воедно се влегува на локацијата. Неколку викенд куќи (дивоградби) се лоцирани на западната страна од претпријатието кое од јужната и северна страна се граничи со објекти на Макпетрол и Жито Вардар и од источната страна паралелно и непосредно над локалниот пат е лоцирано претпријатието за производство на сточна храна "Жито Вардар". Од Капијата на ул. "Индустриска" бб кон објектите од претпријатието, кои се протегаат на оградена парцела, се пристапува преку интерна сообраќајница за кружно движење околу објектите која е во фаза на доизградба (ќе биде целосно бетонирана).

II.1 ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

Инсталацијата од Министерство за економија-подрачна единица – Велес има Решение за исполнување на минимално-технички услови за вршење на дејност 27.45 - производство на други обоени метали-рециклирање на стари акумулатори дадено во прилог.

Моментално во инсталацијата се врши:

- Производство на инготи од алуминиум со претопување на отпаден алуминиум;
- Сепарација на составните компоненти од стари акумулатори и продажба на истите;

3. Опремување запроизводство на инготи (столпчиња од олово) и оловни клеми со примена на претопување на оловните компоненти од стари акумулатори;
4. Опремување за производство на инготи од цинк со претопување на згура од цинк;

Леарницата за алуминиум, цинк и олово со магацините за сировини и готови производи, халите за преработка-сепарирање на акумулатори, со магацините за акумулатори и сепарирани делови, машинската работилница, канцеларите за административниот дел од работата со лабораторија, чајна кујна санитарни простории, куќичката со два бунари и портирница со гардероби се објекти се од приземен тип. Погоните и магацините се изградени од армирано бетонски скелетен систем затворен со полна тула и со висина 4,3 м. Покривната конструкција од пластифициран лим поставен на челични носачи поставена на дел од погоните ќе биде изведена над сите објекти од инсталацијата. Во погоните применета е изолација на подовите со киселоотпорен премаз и пад кон внатрешните канали за одвод на вода од перење на подовите. Магацините за складирање на готови производи и репроматеријали се со бетонирани подови и снабдени се со полици, рафтови и палети за складирање. Просторот под настрешница за примарна преработка на отпадни акумулатори Административниот дел од објектот со гардероби, санитарии и лабораторија исто така се со применета соодветна изолација на подовите. Помегу овие објекти има широк простор за паркирање и движење на лесни и товарни возила кој делумно е бетониран. Започнато е со уредување на предвидениот простор за хортикултурно уредување со високо и ниско зеленило како што е прикажано во прилог 1.

Спрема имотниот лист „ИЗОЛМОНТ“ - ДОО поседува парцела со:

Објект	Површина во m ²
1. Вкупна површина	12.300
1.1. Постоечки објекти	2.200
1.2. Новоизградени објекти	800
1.3. Дворна површина	9.300

Во прилог е даден распоред на објектите на инсталацијата.

Инсталацијата е оградена со жичана ограда со која се спречува неконтролирано движење на луѓе и животни. Осветлувањето и вентилирањето се овозможени преку прописно димензионирани врати и прозори. Атмосверската вода преку канализациона мрежа, која се состои од систем на олуци каналети и канали покриени со решетки се води во гратската канализација за истата. Отпадната санитарна и фекална вода преку канализациона мрежа за истата се води во гратската фекална канализација.

Отпадната технолошка вода преку канализациона мрежа која се состои од каналети и канали и каскадно и сукцесивно поставени шахти кои се покриени со капаци се води во градската канализација.

Со вода за пиење и за санитарни потреби инсталацијата се снабдува од јавен водовод. Останатите потреби од вода за полевање на тревникот и дрвенестите растенија како и за технолошки потреби се задоволуваат од два сопствени бунари со релативно голема издашност. За задоволување на потребите од електрична енергија во дворната површина инсталацијата е трафостаницата која е во сопственост на инсталацијата. Инсталацијата има добар пристап на ПП возила, ПП апарати и хидранти за заштита од пожар со што се вбројува во класа на објекти со просечно пожарно оптеретување. За заштита од атмосверски празнења изведена е класична громобранска инсталација од прифатни и одводни водови со громобрански заземјител.

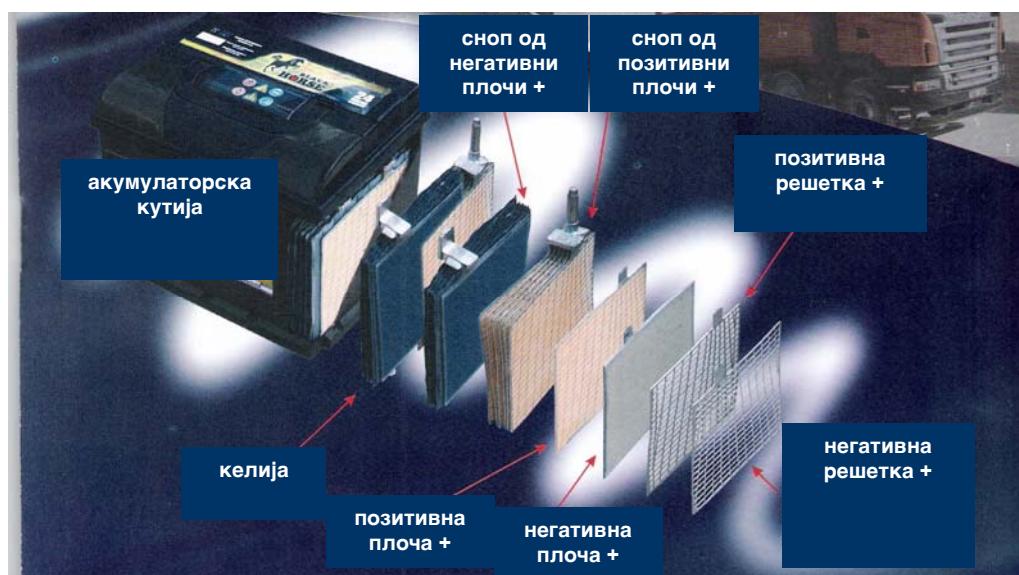
II.2. ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО

II.2.1 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО НА ОЛОВО

За производство на олово се користат оловните компоненти на секундарната сировина, стари акумулатори. Прво се врши преработка на акумулаторите која се одвива по следниве фази:

- примарна преработка на акумулатори,
- понатамошна преработка на акумулатори за одвојување на пластичните кутии,
- одвојување на ПВЦ сепараторите,
- сепарација во сепаратор – млин,
- претопување во олово.

Акумулаторите предстауваат електрохемиски извор на енергија кои ослободуваат електрична енергија на контролиран начин. Сите врсти на акумулатори (примарни и секундарни) содржат позитивна и негативна плоча сместена во електролит. Секундарните батерии по празњенето може да се полнат, а примарните по празнење се неупотребливи. Секундарните батерии содржат позитивни и негативни плочи потопени во електролит. Во секундарните батерии спаѓаат олово-киселинските акумулатори кај кои позитивните и негативни плочи, направени од оловни соединенија, се наоѓаат потопени во електролит од разблашена сулфурна киселина. Оловните стартер батерии ги користат лесни и тешки моторни возила како и градежната и земјоделска механизација. Овие акумулатори како што е прикажано на слика бр. 1 се состојат од следниве компоненти:

Сл. бр. 1 Состав на акумулатор

Решетка направена од оловна легура со содржина од 1,5% Sb (max 7%) и 0,1% Ca кои придонесуваат за механичка цврстина и проводливост на активнот матријал. Решетката заедно со активниот материјал се нарекува плоча.

Смеша од оловен оксид и оловен сулфат која при иницијалното полнење преминува во активен материјал од оловен диоксид на позитивната плоча и сунѓерасто олово на негативната плоча. При празњењето на акумулаторот се одвива обратна реакција на добивање на оловен сулфат. Трајна сулфатизација настанува по повеќекратен циклус на полнења и празнења на акумулаторот како и при краткотрајна употреба (празнење) или

долготрајно некористење на акумулаторот. Во овој случај кога оловниот сулфат трајно го задржува својот облик и неможе да се трансформира во активен материјал акумулаторот станува не употреблив.

Електролит од разблажена сулфурна киселина служи како спроводник на јони меѓу позитивните и негативни плочи кога акумулаторот се полни или празни. При празнење сулфатните јони од киселината реагираат со активниот материјал и се добива олово сулфат.

Сепараторот од микропорозен полиетилен како изолатор, се постапува меѓу позитивната и негативна плоча и спречува краток спој меѓу нив. Тој покрај тоа што треба да е микропорозен за да овозможи премин на јони од една на друга плоча треба да биде отпорен на киселината и на висока температура.

Кутијата и капакот од акумулаторот се изработени од полипропилен (лесна и јака пластика) и овозможува покрај отпорност кон удари, температура и отпорност кон реагенсите: бензин, дизел, антифриз, масло за кочници.

II.2.1.1 Процес на преработка на акумулаторите

Примарна преработка на отпадни акумулатори се врши ако при набавката на празни – без киселина акумулатори, евентуално се случи да пристигне акумулатор со киселина во тој случај се врши празнење на истата. За празнење односно собирање на исцедена киселина на бетониран простор под настрешница изведени се две подземни шахти. Шахтите се меѓусебно поврзани за прелив од една во друга и се со изведена киселоотпорна изолација, и во нив ќе се врши неутрализација на собраната (исцедена) киселина со гасена вар. Една од шахтите е дадена на сл. бр. 2.

Сл. бр. 2 Шахта за неутрализација на киселина

Ослободените од киселина и исушени акумулатори потоа се складираат во магацин за истите до нивниот понатамошен третман на сепарирање. Талогот од неутрализација, кој ретко ќе се продуцира и предстапува калциум сулфат, може да се реискористи како сировина во производство на детергенти и тој се продава.

Понатамошната преработка се врши одвојување на полипропиленот (пластичните кутии) од металните делови на акумулаторите, по пат на сечење капакот од акумулаторот со помош на циркуларна пила. Во прогонот за оваа намена се користат две циркуларни пили со моќност 5 KW и капацитет 3.5 t/h. Сепарираните парчиња од пластичните кутии се продаваат на фабриката за преработка на пластика “30 јули” – Куманово, додека на остатокот од акумулаторите кој содржи тврдо олово (легура, клеми, и парчиња од решетка) и оловна паста се врши понатамошна сепарација.

Сл. бр. 3 Циркуларна пила за сечење на акумулаторските кутии

Одвојување на ПВЦ – Сепараторите кои се изработени од поливинилхлорид и се карактеризираат со задоволувачка механичка цврстина, висока хемиска постојаност голема кртост и крупни пори. Во акумулаторските батерии сепараторите спречуваат појава на кратки споеви на електродите со спротивен електрицитет, го фиксираат растојанието меѓу електродите со што се спречува нивното поместување и служат за создавање на потребна резерва електролит во меѓуелектродниот простор. По својата конструкција ПВЦ-сепараторите предстауваат тенки листови, кои обично се со една ребреста површина. По димензии се поголеми од електродите со што се спречува појавата на кратки споеви по работите на електродите. Сепараторите по рачно одвојување од акумулаторите се складираат во ПВЦ вреќи до продажба во фабриката запроизводство на пластика “30 Јули”.

По одвојување на ПВЦ-сепараторите се врши сепарирање на останатите составни делови од акумулаторите во сепаратор.

Сепарирањето се одвива во сепаратор кој се состои од два млина сместени во кабина изработена од пластифициран лим. Во млиновите се врши одделување на оловната паста од решетките. Оловната паста од млинот во спрашена состојба паѓа на трака од која се собира во цамбо вреќи и продава.

Сл. бр. 4 Млин за сепарирање на оловна паста

Во случај оловната паста да е со повисока влажност од 5-7% (во зимски период) се суши во сушара. За загревање на сушарата се користат четири калорифери на електрична енергија од по 12 KW. Воздухот од сушарата моментално се пречистува со поминување низ воден филтер-буре. Бурето е со волумен од 250 l и наполнето до една половина со вода. Со поминување на воздухот низ водениот филтер се врши пречистување од штетни гасови, пред испуштање во атмосверата. Водата од бурето по завршениот процес на сушење се неутрализира со гасена вар и добиената паста се собира во контејнер привремено чува во складиштето за отпад до транспорт за депонирање на градската депонија. Во тек е изведба на нов систем за извлекување на воздухот од сушарата кој ќе го носи зафатенио воздух директно во таложник.

Од задниот ѕид од кабините на сепараторите, преку два отвори со помош на електро мотор се врши зафаќање на воздухот и негово усмерување преку цевковод во заеднички цевковод кој го носи на отпуштување во таложник. Таложникот е во склоп на системот за механичко пречистување кој се состои од уште четири таложници, вкопани во земја. Во таложниците има и филтри за одстранување на механичките частички, претежно од олово. Милта од базените секојдневно се одстранува рачно со специјална лопата за таа намена. Сепарираните оловни частички од милта по сушење се продаваат за

претопување во олово, а остатокот се носи во складиштето за отпад и заедно со комуналниот отпад се депонира на грратската депонија.

Селектирано одвоените клеми, оловни решетки и оловна паста кои моментално се продаваат, во близка иднина се планира да се претопува олово во набавената лончеста, електротпорна печка со капацитет од 1 t и моќност од 60 KW. Поголем дел од претопеното олово (6 t/den), по леење, во вид на инготи од олово ќе се продава, а помал дел по финалната доработка во оловни клеми за акумулатори (на машината за бризгање види сл. бр. 5) ќе се продава како готов производ.

II.2.1.2 Технолошки процес на претопување во олово

Технолошкиот процес на претопување на тврдо олово од стари акумулатори односно од: легура на олово со содржина 0,1-7% антимон (од која се изработени решетките на плочите од акумулаторите), чисто олово од клемите и пастирано на катодните решетки, оловен диоксид (пастиран на анодните решетки) и оловни честички од исталожен мил, ќе се одвива на температура од 450 $^{\circ}\text{C}$ до максимално 500 $^{\circ}\text{C}$ во електрична лончеста печка со капацитет од 1.000 kg. Времетраењето на процесот на топење ќе изнесува 3 часа. Средната количина на шаржа од оловен матријал за еден час е 330-340 kg. Крајниот продукт, течно олово (со содржина на антимон во трагови). Течното олово по одстранување на нуз производот, површинскиот слој од згура, со нагибување на печката, се излива во метални калапи – кокили. По природното ладење оловните столпчиња (инготи) се истресуваат од калапите и складираат на палети до продажба како финален производ. Дел од инготите ќе се користи за изработка на клеми за акумулатори на автоматска машина за оваа намена која е лоцирана во погонот, прикажана на сл. бр. 5.

Сл. бр. 5 Машина за изработка на клеми за акумулатори

Сл. бр. 6 Електро печки за претопување на олово, алуминиум и цинк

Згурата со хемиски состав кој главно е со над 95% PbO₂ и содржи и мал процент чисто олово може да се користи како основна сировина во производството на основна боја - миниум. Таа ќе се продава на производители на миниум.

За одстранување на минималните количини гасови и прашина која се создава при шаржирање, се зафаќа воздухот околу печката и со помош на вентилатор и цевоводи се води на пречистување во воден филтер. Пречистениот воздух преку цевковод се испушта во атмосферата. Додека отпадната вода од водениот филтер и од собирните канали од погоните (од миење на цврсти честички од подовите), по поминување низ сукцесивна низа од голем број на шахти за исталожување на цврсти частички, се влива во грратската канализација. Исталожената мил од шахтите повремено ќе се исцрпува и по одвојување на цврстите метални честички ќе се одложува во контејнер како отпад за депонирање на грратската депонија.

Претпријатието покрај канализациона мрежа за отпадна вода има и фекална канализациона мрежа која одделно се води во градска канализација.

II.2.2 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЦИНК

Електроотпорната лончеста печка што ќе се користи за топење на олово се користи за топење на секундарната сировина, згура од цинк или отпаден метал со содржина на цинк од 65-90%. Времетраењето на процесот на топење изнесува околу 3 часа, при температура од 450-500 °C. Средната количина на шаржа за еден час е 330-340 kg. Стопениот цинк по одстранување на површинскиот слој од згура, со нагибување на печката, ќе се излива во метални калапи – кокили. По природното ладење столпчињата (инготите) од цинк се истресуваат од калапите и складираат на палети до продажба како финален производ.

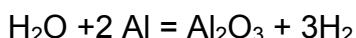
При процесот на шаржирање и топење се зафаќа воздухот околу печката за пречистување во водениот филтер од системот за пречистување.

II.2.3 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АЛУМИНИУМ

Технолошкиот процес за производство на Al - столпчиња од отпаден алуминиум се одвива исто по следниве фази:

- Топење на отпаден алуминиум или легура AlSi (силумин);
- Леене на стопениот алуминиум во метални калапи (кокили);
- Складирање и транспорт на готови производи.

Набавената секундарна сировина - алуминиум од отпадите од магацинот за метални сировини или директно се транспортира со помош на вилушкар во погонот каде што е инсталрирана печката за топење. Процесот на шаржирање и топење се одвива во лончеста, електротпорна, печка со капацитет од 1 t и со моќност од 40 KW. Топењето се одвива при температура од 700 - 730 °C. Поради високиот афинитет на алуминиумот кон кислород, при контакт на алуминиумот со кислородот или со водена пареа присутна во атмосверата постои можност за одвивање на реакцијата:

Тоа значи дека при процесот на топење во атмосверата на печката може да се појави мала количина на водород кој не успеал да се раствори во стопениот метал. За одстранување на минималните количини гасови и прашината која се создава при шаржирање, се зафаќа воздухот околу печката и се пречистува. Како што е наведено системот за пречистување се состои од заедничка хауба, со димензии од околу 7 x 3 m, поставена над двете печки од леарницата. Од двета отвори од хаубата со два вентилатори и два цевководи всмуканиот воздух се води во заеднички цевковод. Од заедничкиот цевковод воздухот по ладење во ладилник се води во водениот филтер-цистерна од 5 m³, монтиран на надворешната страна од леарницата.

Исто така на површината од стопениот метал се создава тенок оксиден слој - згура која се одстранува, пред да се пристапи кон леене на металот во кокилите. Згурата со состав претежно од Al₂O₃ и околу 10% Al се собира во лимени буриња и чува до продажба за понатамошна реупотреба.

Леенето се изведува на температура пониска за околу 50 °C од температурата на топење. По леене на металот, од дното на печката, во кокили и природното ладење инготите од алуминиум се истресуваат од кокилите се редат на палети и транспортираат со вилушкар во магацинот за готови метални производи.

III. УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Приложете организациони шеми и други релевантни податоци. Особено да се наведе лицето одговорно за прашањата од животната средина.

ОДГОВОР

Претпријатието „Изолмонт“ дооел работи во една смена многу редко по потреба во две смени со 28 вработени.

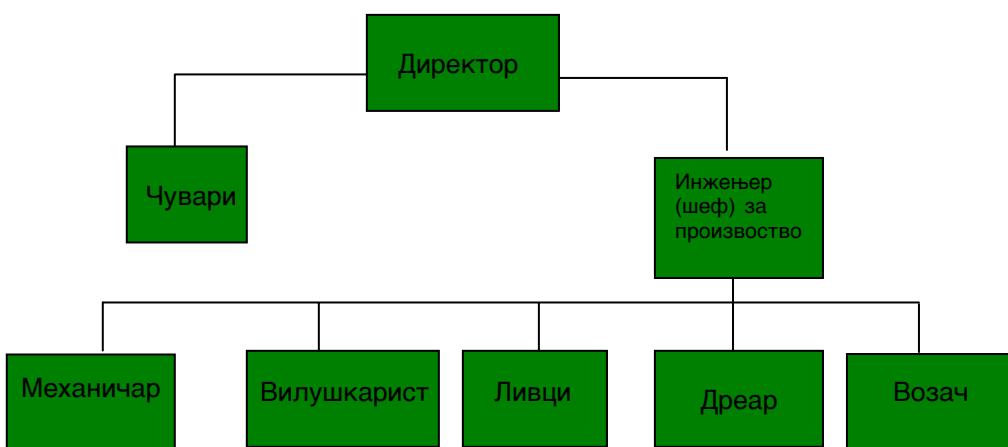
Директор, шеф за производство, вилушкарист, ливци, дреар, возач, механичар и чувари. Се планира за да се вработи и хемиски техничар во хемиската лабораторија.

За осигурување на имотот и работниците и политиката за животната средина одговара сопственикот на претпријатието.

За систематски здравствени прегледи и политика на квалитет одговара директорот.

За обука на вработените, за заштита при работа, работни упаства одговара шефот на производство, додека за идентификација, контрола, мониторинг, превенција од хаварии и заштита на животната средина, сопственикот, директорот и шефот на производство.

Организациона шема на управување

IV. СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

Приложите листа на сировините и горивата кои се користат, како производите и меѓупроизводите.

Пополнете ја следната табела (додадите дополнителни редови по потреба).

ОДГОВОР

Деталите за сите сировини, помошни материјали, производи, енергии кои се употребуваат или се произведуваат во инсталацијата се дадени во Прилог во табелата IV.1.1.

V. РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ

V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи

Во табелите **IV.1.1** и **IV.1.2** од Секцијата IV треба да се набројат сите материјали.

Овде треба да се истакнат детали за условите на складирање, локација во објектот, системот за сегрегација и транспортните системи во објектот. Приложете информациите кои се однесуваат на интегрираноста, непропусливоста и финалното тестирање на цевките, резервоарите и областите околу постројките.

Дополнителните информации треба да бидат дел од **Прилогот V.1**

V.2 Опис на управувањето со цврст и течен отпад во инсталацијата.

За секој отпаден материјал, дадете целосни податоци:

Името; Опис и природа на отпадот; Извор; Каде е складиран и карактеристики на просторот за складирање; Количина/волумен во m^3 и тони; Период или периоди на создавање; Анализи (да се вклучат методи на тестирање и Контрола на Квалитет); Кодот според Европскиот каталог на отпад.

Во случај кога одреден отпад се карактеризира како опасен, во информација треба тоа да биде јасно нагласено, согласно дефиницијата за опасен отпад од Законот за отпад (Службен весник 68-04).

Сумарните табели **V.2.1** и **V.2.2** треба да се пополнат, за секој отпад соодветно. Потоа, треба да се даде информација за Регистрацискиот број на Лиценцата/дозволата на претприемачот за собирање на отпад или на операторот за одложување/повторна употреба на отпадот, како и датумот на истекување на важечките дозволи.

Дополнителните информации треба да го сочинуваат **Прилогот V.2**

V.3 Одложување на отпадот во границите на инсталацијата (сопствена депонија)

За отпадите кои се одложуваат во границите на инсталацијата, треба да се поднесат целосни детали за местото на одложување (вклучувајќи меѓу другото процедури за селекција за локацијата, мапи на локацијата со јасна назначеност на заштитените водни зони, геологија, хидрологија, план за

работка, составот на отпадот, управување со гасови и исцедокот и грижа по затворање на локацијата).

Дополнителните информации да се вклучат во **Прилогот V.3.**

ОДГОВОР

Карактеристики и ракување на сировините:

Оловото е сивкасто бел, мек метал со атомска маса 207,19, специфична тежина 11,3, точка на топење 327°C , точка на вриење 1.740°C не е растворливо во вода и многу малку е растворливо во вода која содржи CO_2 , нитрати или NH_3 . Се раствара во разблајена HNO_3 и концентрирана H_2SO_4 (при загревање), и во оцетна киселина во присуство на O_2 од воздухот. Пареа од олово и најчесто PbO (сивкаст прав), PbO_2 (црвенкаст прав) може да се добие и при топење на метали кои во себе содржат олово.

Оловото е токсично предизвикува промени во крвниот систем, кrvта и крвните садови, се депонира (акумулира) во коските во облик на нерастворлив фосфат при pH 7,4 до 7,8 или во коренот од растенијата. Може да се внесе во организмот преку респираторниот систем, дигестивниот тракт и преку кожата.

Внесеното олово преку дигестивниот тракт се одстранува во растворена состојба преку урината и со примена на хелатни препарати за лечење. Оловото лесно го истиснува Ca^{+2} од комплексното соединение CaNa_2EDTA и образува PbNa_2EDTA кое е стабилно (не се распаѓа на јони), брзо се раствара во вода и на овој начин се елеминира од организмот.

Оловото од организмите може делумично да се елеминира и преку столицата, кожата, слузокожата, плувачката, кожните и млечните жлезди.

Во превентивните мерки за заштита од оловна прашина и пареа спаѓаат покрај примената на соодветна опрема и лични заштитни средства исто така и стручната осposобеност на работниците за хигиено – техничките постапки при работа со олово.

Максимално дозволената концетрација на олово во работната средина како дим и прашина изнесува $0,15 \text{ mg/m}^3$.

Алуминиумот е сребreno бел метал со точка на топење 658°C , точка на вриење 2.270°C и специфична тежина 2,7. Со стоење оксидира –потемнува

поради површинска оксидација во Al_2O_3 која го штити од корозија. Растворлив е во концентрирана и врела киселина (HCl и H_2SO_4), бавно се раствара во разблажена HNO_3 и се раствара во алкални хидроксиди. Во спрашена состојба е лесно запалив. Како лесен метал кој лесно се легира со други метали има широка примена во изработката на сообраќајни средства (авиони, автомобили ит.н.).

Цинкот има плавкаста боја, точка на топење 415°C , точка на вриење 906°C и специфична тежина 7,13. Се раствара во киселини со ослободување на водород често се применува за добивање на метални легури и за заштита од корозија со поцинкување. Неговите соединенија ZnO и ZnS се применуваат за припрема на минерални бои а ZnCl_2 како хдроскопно средство, ZnSO_4 за импрегнирање на дрво. Пареата од цинк внесена преку дишните патишта има токсично дејство на организмите па за затита од истата треба да се употребуваат респираторни заштитни средства. Максимално дозволената концетрација на пареа од цинк во работна средина, изразена како цинкоксид, изнесува 5 mg/m^3 .

Во претпријатието зависно од побарувачката повремено ќе се набавуваат секундарните сировини:

Стари акумулатори; алуминиум со содржина над 98 % Al и згура од цинк и отпаден метал со содржина на цинк од 65-90% Zn.

Транспортот на сировините од отпадите до претпријатието се врши со камиони. За растоварање и транспортирање на сировините до магацините и печките се користи вилушкар. Металните сировини во печките се шаржираат рачно.

Во претпријатието се планира да се претопува околу 4.500 t метал (Pb; Al; Zn) годишно.

Флуиди: Нафта ќе се користи како гориво за двата вилушкари и двата камиони во количина и со следниве карактеристики:

карактеристики на нафта		
специфична волуменска тежина kg/l ³		0,895
точка на топење		65
Температура на / ^o C/	самозапалување	220-230
	мрзнење	-10
	вриење	155-390
огревна моќ kkal/kg		10.700
пепел max %		0,4
реактивност		фактор 0
запаливост		фактор 2
токсичност		класификација 1
вода max %		1,5

Камионите се полнат со гориво на близката бензиска пумпа додека нафта за вилушкарите се носи по потреба во пластични канти од 25 l. Други залихи на нафта не се чуваат.

Инсталацијата со вода за пиење и санитарни потреби ќе се снабдува од градскиот водовод. Останатите потреби ќе се задоволуваат од сопствен бунар лоциран во кругот на претпријатието кој е со голема издашност. За водениот филтер водата се движи по затворен систем по што ќе се собира во резервоарот по што ќе се изпушта во канализацијата.

Коломаст во мали количини - се користи за подмачкување на циркуларните пили.

Ракување со производи

Селектирано одвоените **клеми, оловни решетки и оловна паста** од стари акумулатори, кои моментално се продаваат, во иднина се планира да се претопуваат во олово во лончеста, електротпорна печка со капацитет од 1 t и моќност од 60 KW. Поголем дел од претопеното олово (6 t/den), по леење, во вид на инготи од олово ќе се продава, а помал дел по финалната доработка во оловни клеми за акумулатори ќе се продава како готов производ. Исто и стопениот цинк по одстранување на површинскиот слој од згура, со нагибување на печката, ќе се излива во метални калапи – кокили. По природното ладење **столпчињата (инготите) од цинк** се истресуваат од калапите и складираат на палети до продажба како финален производ. И **инготите од алуминиум** добиени со претопување и леење во кокили по

природното ладење се редат на палети и транспортираат со вилушкар во магацинот за готови метални производи. Магацините за складирање на готови производи и репроматеријали се изградени од армирано бетонски скелетен систем затворен со полна тула и со висина 4,3 м. Тие се со бетонирани подови и снабдени се со полици, рафтови и палети за складирање.

Управување со цврст и течен отпад

Од дејноста на претпријатието која се сведува на откуп и преработка на секундарни сировини ќе се продуцираат мали количини на цврст отпад-згура, при процес топење на металите. Овој отпад во количина од 2-6% од количината на произведениот метал се планира да се реискористува со продажба на корисници на истиот. Комунален отпад од секојдневното работење и живеење на вработените лица, се собира во контејнер кој е поставен на бетониран простор – склад за отпад. Повремено овој отпад се депонира на гратската депонија. На градската депонија се депонираат и талозите од шахтите и таложниците по одвојување на металните частички.

Видот на отпад, количината и постапките за преработка односно одложување се прикажани во табелата **V.2.1. и V.2.2.**

VI. ЕМИСИИ

Поради подобра анализа, а во согласност со Интегрирано спречување и контрола на загадувањето (IPPC) емисиите се поделени на: емисии во атмосферата, емисии во површинските води, емисии во канализација, емисии во почвата, емисии на бучава, емисии на вибрации и извори на емисии на нејонизирачки зрачења.

VI.1. ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА

Според упатството за подготовкa на образецот за А - дозвола за усогласување и А - интегрирана еколошка дозвола емисиите во атмосферата се категоризираат во:

- Емисии од котли;
- Главни емисии;
- Споредни емисии;
- Фугитивни и потенцијални емисии.

Од увидот на лице место како и од мерењата и анализите извршени од страна на РИ ОПУСПРОЕКТ изворите припаѓаат во следните горенаведени категории и тоа:

- **Емисија од котли не постои.**
- Како главни емисии се јавува оцакот кој ги зафаќа гасовите од двете печки за претопување на алуминиум, олово и цинк.
- Споредни емисии:
  - како споредна емисија се појавува оцакот од шпоретот кој се употребува повремено за загревање на просторијата која се употребува за доручек. Истото како гориво користи огревно дрво и тоа 2-3 m³/год.

Слика бр. 7 Оџак од систем за водено пречистување

➤ Фугитивни и потенцијални емисии:

Како фугитивни емисии се појавуваат емисиите од печките кои не успеваат да ги зафати хаубата при што истите преку вградениот аксијален вентилатор поставен високо на сидот излегуваат во атмосферата. Потоа следуваат емисиите што се појавуваат при полнење на сепараторите, при собирање и товарање на пастата (која е во прашкаста состојба).

Поради тоа што во претпријатието се претопуваат чисти метали со чистота над 99 % и при евентуален дефект неможе да стане збор за емисија. Сировите и готовите производи се во цврста стабилна состојба, не се испарливи и се чуваат во соодветни затворени магацински простории. Утоварот и истоварот се врши со помош на виљушкари.

Карактеристични за процесите на топење и лиење е тоа што при целата постапка не се одвиваат било какви активни хемиски процеси, се врши само претопување на метали што резултира со многу слабо испарување на гасови. Металите не се токсични, запалливи и експлозивни не се растворливи во вода. Процесите на претопување и лиење се изведуваат на температури при кои практично не доаѓа до испарување на метал или гасови.

VI.2 ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ

Емисии во површински води не постојат

VI.3 ЕМИСИИ ВО КАНАЛИЗАЦИЈА

Предмет на анализа е водата што се употребува за водениот филтер и таложникот но и комуналните отпадни води и атмосферските (дождовните) води кои појавуваат како емисии во канализација.

Во претпријатието се користи вода од Јавен водовод и вода од сопствен бунар. Водата од Јавниот водовод се користи за санитарни потреби, додека од бунарот се употребува за наводнување на зелените површини и дврјата, за водениот филтер за пречистување на воздухот и за таложниците каде се таложи пастата од сепараторот и сушарата. Водата во овој уред се носи од резервоар со помош на компресор.

Комуналните води се од три санитарни јазли од кои едниот се употребува по потреба, а бидејќи во претпријатието се вработени само 28 лица, според водоснабдителната норма од 50 l/ден од претпријатието се емитираат околу 1.400 l/ден комунална отпадна вода.

Комуналните води се собираат во армирано бетонска цевка со дијаметар од 0,7 m и се приклучуваат во гратската канализациона мрежа за собирање на комунални отпадни води непосредно до капијата.

Атмосферските води преку систем од цевки се собираат во засебна канализациона мрежа со дијаметар на собирна цевка од 1 m и истата се приклучува во канализациона мрежа исто така во непосредна близина на капијата.

Во претпријатието постои станица за неутрализирање на евентуалната појава на киселина во старите акумулатори која се полни со вода од бунарот и во која се додава вар за неутрализација на киселината.

Водата од водениот филтер се собира во цистерна и по декантирање за одстранување на примесите се испушта во атмосферската канализација, додека талогот од цистерната се одстранува како отпад и се носи на локалната депонијата на општина Градско.

Одпадните води се испуштаат во мали количини, и не содржат хемиски активни материји кои би предизвикале нарушување на квалитетот на атмосферската вода кон која се приклучуваат.

VI.4 ЕМИСИИ ВО ПОЧВА

Од работата на претпријатието не постојат емисии во почвата бидејќи:

- превземени се мерки за изолација со бетонирање и поплочување на подот во погоните, работните простории и дворниот простор;
- има канализиран одвод на водите (фекални и атмосферски);
- отпадите од претпријатието се депонираат во контејнери на бетонирана површина и се состојат од материји кои и кога би продреле во почвата не би предизвикале нарушување на квалитетот на истата.

VI.5 ЕМИСИИ НА БУЧАВА

Во „ИЗОЛМОНТ“ - Гратско се користат уреди како што се компресор, вентилатори на филтрите, две електрични пили за сечење на пластиката на акумулаторите, кои се извори на бучава.

VI.6. ВИБРАЦИИ

Инсталирана опрема во „Изолмонт“ Градско е со превземени мерки за амортизација на евентуланото појавување на вибрации со што е спречено негативното влијание врз работната и животната средина.

VI.7. ИЗВОРИ НА НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ

Од работата на „Изолмонт“ Градско не постојат извори на нејонизирачко зрачење кои можат да влијаат на животната средина.

VII. СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА**Услови на теренот на инсталацијата**

Претпријатието "ИЗОЛМОНТ" ДОО е лоцирано во индустриската зона на Градско, во непосредна близина на автопатот Скопје-Велес-Гевгелија. Од источната страна се граничи со локалниот пристапен пат од кој воедно се влегува на локацијата. Неколку викенд куќи (дивоградби) се лоцирани на западната страна од претпријатието кое од јужната и северна страна се граничи со објекти на "Макпетрол" и "Жито Вардар" и од источната страна паралелно и непосредно над локалниот пат е лоцирано претпријатието за производство на сточна храна "Жито Вардар". Од Капијата на ул. "Индустриска" бб кон објектите од претпријатието, кои се протегаат на оградена парцела, се пристапува преку интерна сообраќајница за кружно движење околу објектите која е во фаза на доизградба (ќе биде целосно бетонирана).

Моментално во инсталацијата се врши:

1. Производство на инготи од алуминиум со претопување на отпаден алуминиум;
2. Сепарација на составните компоненти од стари акумулатори и продажба на истите;
3. Опремување запроизводство на инготи (столпчиња од олово) и оловни клеми со примена на претопување на оловните компоненти од стари акумулатори;
4. Опремување за производство на инготи од цинк со претопување на згура од цинк;

Леарницата за алуминиум, цинк и олово со магацините за сировини и готови производи, халите за преработка-сепарирање на акумулатори, со магацините за акумулатори и сепарирани делови, машинската работилница, канцеларите за административниот дел од работата со лабораторија, чајна кујна санитарни простории, куќичката со два бунари и портирница со гардероби се објекти се од приземен тип. Погоните и магацините се изградени од армирано бетонски скелетен систем затворен со полна тула и со висина

4,3 м. Покривната конструкција од пластифициран лим поставен на челични носачи поставена на дел од погоните ќе биде изведена над сите објекти од инсталацијата. Во погоните применета е изолација на подовите со киселоотпорен премаз и пад кон внатрешните канали за одвод на вода од перење на подовите. Магацините за складирање на готови производи и репроматеријали се со бетонирани подови и снабдени се со полици, рафтови и палети за складирање. Просторот под настрешница за примарна преработка на отпадни акумулатори Административниот дел од објектот со гардероби, санитарии и лабораторија исто така се со применета соодветна изолација на подовите. Помеѓу овие објекти има широк простор за паркирање и движење на лесни и товарни возила кој делумно е бетониран.

VII.1. ОЦЕНКИ НА ЕМИСИИТЕ ВО АТМОСФЕРАТА

Во досегашното работење на претпријатието не се вршени мерења на емисиите што се испуштаат во атмосферата. За да се изврши квалитетна оценка на емисиите РИ - ОПУСПРОЕКТ како овластена институција на 19.12.2006 и 15.01.2007 год изврши мерење на сите потенцијални емисии и мерење при пробно работење на печката за претопување на олово и цинк. Од добиените резултати дадени во Анекс Табелите VI.1.1., VI.1.2. и VI.1.3. може да се констатира дека: поради употребата на електрична енергија во печките, сушарите копресорите и сепараторите, емисиите на гасови (SO_2 , CO , CO_2 , NO_x) во воздухот се сведени на минимум. Исто така можеме да заклучиме дека емисијата на гасови и прашина (Al , Pb , Zn) е во дозволени граници согласно Правилникот за максимално дозволените концетрации и количества и за други штетни материи што можат да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување Сл. весник 3/1990 (член 14 точка 7, 8 и 10)

Во леарницата се поставени две лончести печки, со капаци на отворите за шаржирање и графитни лонци. Печките се за претопување на секундарните, метални сировини (Al , Zn или Pb). За загревање на печките се користи електрична енергија. Постои можност од појава на емисија на прашина при шаржирање и можност од појава на пареа од металите и нивни оксиди и од незначително присуство на чадни гасови (H_2 , SO_2 , CO , CO_2 , NO_x). За зафаќање и пречистување на воздухот поставена е заедничка хауба над отворите на печките. Зафатениот воздух преку заедничка хауба и два

цевководи со аксијални вентилатори се носи во заеднички цевковод кој ги води во систем за пречистување во воден филтер и пречистен и обеспрашен преку оџак се испушта во атмосферата без да го наруши квалитетот на воздухот во животната средина.

Сл. бр. 7 Воден филтер за пречистување на зафатениот воздух над печките

VII.3. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ПОВРШИНСКИОТ РЕЦИПИЕНТ

Не постои емисија во површински води

VII.4. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ИСПУШТАЊАТА ВО КАНАЛИЗАЦИЈА

Како отпадни води од работата на инсталацијата се појавуваат пречистената вода (од таложниците за механичко пречистување) и санитарните води. Овие води од трите таложници заедно со санитарните преку цевководи се водат во грратскиот колектор кој води до крајниот реципиент реката Вардар.

Атмосферската вода преку канализациона мрежа, која се состои од систем на олуци каналети и канали покриени со решетки се води во грратската канализација.

Воздухот од сушарата се извлекува со помош на аксијален вентилатор и моментално се пречистува со поминување низ воден филтер-буре. Бурето е со волумен од 250 л и наполнето до половина со вода. Во тек е изработка на нов систем односно за приклучување кон веќе постоечкиот систем за пречистување кој се користи за сепараторот.

Слика бр.8 Таложник од систем за пречистување на сепаратор

И од кабината од сепараторот, воздухот преку два отвори и со помош на електро мотор преку цевковод се носи во таложник. Таложникот е во склоп на системот за механичко пречистување кој се состои од уште четири таложници, вкопани во земја. Водата се прелива во следен таложник со што се врши исталожување на оловната паста, така што во последниот таложник е чиста и како таква се влева во канализацијата. На влезот на таложниците поставени се сита за одстранување на поголеми механички онечистувања, додека во милта што се таложи се состои од механички честички претежно од оловен оксид. Милта од базените секојдневно се одстранува со помош на лопата за таа намена по што оди на сушење по што се продава како оловна

паста. Остатокот (механички примеси од типот: лисја, гранки...) се носи во складиштето за отпад и заедно со комуналниот отпад се транспортира на грратската депонија.

VII.5. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ЕМИСИИТЕ ВО/ВРЗ ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Од составот на отпадот што привремено се депонира во кругот на инсталацијата бидејќи се собира во контејнери и е нерасторлив, не представуваат опасност за контаминација на подземните води и почвите.

Поради тоа што погоните и другите простории на објектот се со применета изолација на патосите; Просторот каде се врши прием на роба и работниот простор во дворот е бетониран; Дел од дворниот простор е со тампон од кршен камен односно во фаза на доизведба - асфалтирање. И земајќи во предвид дека се превземени мерки за спречување на нарушување на квалитетот на воздухот од секојдневното работење на претпријатието сметаме дека е оневозможено загадување на почвата и подземните води.

VII.5.1. РАСФРЛАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И НЕЗЕМЈОДЕЛСКИ ОТПАД

Непостои расфрлање на земјоделски и неземјоделски отпад.

VII.6. ЗАГАДУВАЊЕ НА ПОЧВАТА / ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Во Изолмонт - Грратско досега не е вршена анализа на подземните води и аероседиментот за потврдување на наведениве констатации.

VII.7. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ИСКОРИСТУВАЊЕТО НА ОТПАДОТ ВО РАМКИТЕ НА ЛОКАЦИЈАТА ИЛИ НЕГОВО ОДЛАГАЊЕ

Инсталацијата Изолмонт Градско всушност е изградена буквално за искористување на отпадот односно негово сведување на минимум. Така од стари акумулатори со нивно делење на основните составни делови и нивно рециклирање односно претопување со план во иднина да се добива и готов производ (оловни клеми за акумулатори). Пластичната кутија од акумулаторот заедно со ПВЦ фолијата до продажба во 4 Јули Кумано, привремено се складира на бетонирана површина покриена со настрешница одредена за таа намена и оловната паста до продажба во Израел или Бугарија, привремено се складира на бетонирана површина во магацин.

Од наведеното се гледа дека Изолмон Градско максимално допринесува за селектирање, минимизирање и реискористување на отпадот.

VII.8. ВЛИЈАНИЕ НА БУЧАВАТА

Врз основа на извршените мерења и добиените резултати на бучавата во погоните при нормален режим на работа и тоа сечење на акумулатори и акумулаторски кутии, сепарирање на оловна паста, сушење на оловни решетки, и претопување на алуминиум можеме да констатираме дека во работната средина нивото на буката се движи од 50–70 dB (види Анекс 1 - Табела VI.5.1.), можеме да констатираме дека истата не го надминува максимално дозволеното ниво од 90 dB пропишани со: Правилник за општи мерки за заштита од бучава во работни простории (Сл. лист бр.29/71).

Вентилаторите се во функција повремено по потреба во текот на работата на лончестите печки на погонот односно најчесто од 7 до 15 часот, односно при работа на сепараторот.

И двете електрични пили се во функција повремено кога ќе има стари акумулатори. Компресорот е исто така извор на бучава, но бидејќи се употребува многу ретко и е со мал капацитет бучавата што стигнува во околната животната средина е со многу пониско ниво.

За да се добие целосна слика на нивото на бучавата во животна средина од страна на РИ ОПУСПРОЕКТ направени се неколку мерења. Мерењата се вршени со дигитален инструмент за мерење на бучава тип: TESTO 815/TESTO 816, кој одговара на публикацијата EN 50081-1 и EN 50082-1, додека анализите се правени според Одлука за утврдување во кои случаи се нарушува мирот на граѓаните од штетната бучава (Сл. весник на РМ бр. 64/93). Резултатите се дадени во табелата што следи, а мерните места се дадени во прилогот Микролокација (Види картографски прилози и скици).

Од табелата VII.8.1. можеме да зклучиме дека бучавата што се продуцира при постојан режим на работа со вклучени сите извори на бучава во претпријатието „Изолмонт“ – Гратско не го надминува МДН според Член 4, табела бр. II точка VI од Одлуката за утврдување во кои случаи се нарушува мирот на граѓаните од штетната бучава (Сл. весник на РМ бр. 64/93).

VII.7. ВЛИЈАНИЕ НА ВИБРАЦИИТЕ

Инсталирана опрема во Изолмонт Гратско е со превземени мерки за амортизација на евентуланото појавување на вибрации со што е спречено негативното влијание врз работната и животната средина.

VIII. ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ

Опиши ја предложената технологија и другите техники за спречување или каде тоа не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата.

Мерки за спречување на загадувањето вклучени во процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

За секоја идентификувана емисиона точка пополнете Табела VIII.1.1 и вклучете детални описи и шеми на сите системи за намалување.

Прилогот VIII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

Мерки за третман и контрола на загадувањето на крајот од процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

Прилогот VIII.2 треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Кабината на сепараторот, воздухот преку два отвори и со помош на електро мотор преку цевковод се носи во таложник. Таложникот е во склоп на системот за механичко пречистување кој се состои од уште четири таложници, вкопани во земја. Таложниците се со димензии 1 м ширина 1,2 м, должина и 1 м длабочина, покриени со метални капаци за да се избегне несакано удавување на разни видови животни или заполнување со отпад при дување на ветер и сл. Водата се прелива во следен таложник со што се врши исталожување на оловната паста, така што во последниот таложник е чиста и како таква се влева во канализацијата. На влезот на таложниците поставени се сита за одстранување на поголеми механички онечистувања, додека во милта што се таложи се состои од механички честички претежно од оловен оксид. Милта од базените секојдневно се одстранува со помош на лопата за таа намена по што оди на сушење по што се продава како оловна паста. Остатокот (механички примеси од типот: лисја, гранки...) се носи во

складиштето за отпад и заедно со комуналниот отпад се транспортира на грратската депонија.

Воздухот од сушарата се извлекува со помош на аксијален вентилатор и моментално се пречистува со поминување низ воден филтер-буре. Бурето е со волумен од 250 l и наполнето до половина со вода. Во тек е изработка на нов систем односно за приклучување кон веќе постоечкиот систем за пречистување кој се користи за сепараторот.

За зафаќање и пречистување на воздухот поставена е заедничка хауба над отворите на печките. Зафатениот воздух преку заедничка хауба и два цевководи со аксијални вентилатори се носи во заеднички цевковод кој ги води во систем за пречистување во воден филтер и пречистен и обесправашен преку оцак се испушта во атмосферата без да го наруши квалитетот на воздухот во животната средина. Водениот филтер како што е прикажано на слика бр.1 се состои од едно проширување (бољер) на кое се поставени распрскувачи на водена „прашина“ под притисок од 6 Bar која прашина има улога да ги прилепи за себе гасовите и евентуалната метална прашина по што преку посебен излез од дното на проширувањето се носи во голем резервоар. Пред проширувањето е поставена решетка со ситни отвори кои би ги здржила и насочила евентуалните покрупни честички во посебен резервоар кој се чисти повремено со отворање на дното дното. Воздухот од двете проширувања се подложува повторно на водена прашина во големата цистерна по што преку оцак излегува во атмосферата како чист воздух.

Во претпријатието постои и станица за неутрализирање на евентуалната појава на киселина во старите акумулатори. Истата се полни со вода од бунарот и во која се внесува сулфурната киселина од акумулаторите и се додава вар за неутрализација на киселината. По неутрализацијата наталожената мил се носи на депонија.

IX. МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ

Идентификувајте ги места на мониторинг и земање на примероци и опишете ги предлозите за мониторинг на емисиите.

Пополнете ја табелата IX.1.1 (онаму каде што е потребно) за емисиите во воздух, емисии во површински води, емисии во канализација, емисии во почва и за емисии на отпад. За мониторинг на квалитетот на животната средина, да се пополни табелата IX.1.2 за секој медиум на животната средина и мерно место поединечно.

Потребно е да се вклучат детали за локациите и методите на мониторингот и земање примероци .

Прилогот IX треба да ги содржи сите други придржни информации.

ОДГОВОР

Во досегашното работење на „ИЗОЛМОНТ“ Градско сепарирање на оловни акумулатори и претопување на алуминиум, не се врши мониторинг на емисиите што се емитираат во животната средина.

Поради тоа што се сепарира оловна паста од стари акумулатори неопходно е на секои три месеци да се врши мониторинг на излезните води од таложниците односно пред да влезат до канализацијата. Исто така поради тоа што во план е да се почне со претопување на олово непходно да се врши мониторинг барем еднаш во три месеца од гасовите и прашината кои се емитираат во животната средина од оцакот на лончестите печки.

X. ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ

Опишете ги накратко главните алтернативи на предлозите содржани во барањето, доколку постојат такви.

Опишете сите еколошки аспекти кои биле предвидени во однос на почисти технологии, намалување на отпад и замена на сировините.

Опишете ги постоечките или предложените мерки, со цел да се обезбеди дека:

1. Најдобрите достапни техники се или ќе се употребат за да се спречи или елиминира или, онаму каде што не е тоа изводливо, генерално да се намали емисијата од активноста;
2. не е предизвикано значајно загадување;
3. создавање на отпад е избегнато во согласност со Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;
4. енергијата се употребува ефикасно;
5. преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици (како што е детално описано во Делот XI);
6. преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба (како што е детално описано во Делот XII);

Прилогот X треба да ги содржи сите други придружни информации.

Образложете го изборот на технологијата и дадете образложение (финансиско или друго) зашто не е имплементирана технологија предложена со Белешките за НДТ или БРЕФ документите.

ОДГОВОР

Со самиот факт што се работи за инсталација чија примарна дејност е рециклирање на стари акумулатори се допринесува до намалување на отпадот односно негово реискористување. Притоа за поздравување е

воведување на сопствени методи во сепарирање на оловните решетки од пастата и системот за зафаќање на пастата која се појавува во вид на прашина. Имено со овој систем се овозможува зафаќање на пастата во огромен процент кој во иднина ќе се подобрува и во текот на работењето ќе се добие прецизно неговата ефикасност (со мерење на концентрацијата на отпадните води).

Понатаму енергијата се употребува ефикасно, преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици (како што е детално описано во Делот XI); преземени се потребните мерки по конечно престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба (како што е детално описано во Делот XII);

Поради тоа што се работи за нова инсталација со мал капацитет на рециклирање на стари акумулатори сметаме дека инсталираната опрема и применетата технологија се оптимални и финансиски е неисплатливо поголемо вложување. Со понатамошниот развој на компанијата ќе следи и поголемо вложување особено на планот на заштитата на животната средина во согласност со НДТ.

XI. ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

Операторите кои поднесуваат барање за интегрирана еколошка дозвола приложуваат предлог-програма за подобрување на работата на инсталацијата и заштитата на животната средина.

1. Опис

- а) Во наредниот период ќе се изврши засадување на дрвенести растенија листопадни и зимзелени по целата дворна површина каде што има услови за тоа.
- б) Исто така ќе биде асфалтиран тампонираниот дел од дворната површина за манипулација на товарни возила и паркинг просторот.

2. Предвидена дата за почеток на реализација

- а) март 2007 год
- б) јуни 2007 год

3. Предвидена дата за завршување на реализација

- а) март 2007 год
- б) јуни 2007 год

4. Вредност на емисиите до и за време на реализација

5. Вредности на емисиите по реализација на активноста

6. Влијание врз ефикасноста

- а) Го подобрува апсорбирањето на прашината и продукцијата на кислород
- б) Ќе се запре продукцијата на прашина при движење на возилата особено на тешките товарни возила или при дување на ветер

7. Мониторинг

Параметар	Медиум	Метода	Зачестеност
прашина	Воздух	Визуелно	/

8. Извештаи од мониторинг

9. Вредност на инвестицијата

- а) 180.000,00 ден
- б) 200.000,00 ден

XII.. ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ

XII.1. СПРЕЧУВАЊЕ НА НЕСРЕЌИ И ИТНО РЕАГИРАЊЕ

Спречување на несреќи и итно реагирање

Описи ги постоечките или предложените мерки, вклучувајќи ги процедурите за итни случаи, со цел намалување на влијанието врз животната средина од емисиите настанати при несреќи или истекување.

Исто така наведете превземените мерки за одговор во итни случаи надвор од нормалното работно време, т.е. ноќно време, викенди и празници.

Оишете ги постапките во случај на услови различни од вообичаените вклучувајќи пуштање на опремата во работа, истекувања, дефекти или краткотрајни прекини.

Прилогот XII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

Други важни документи поврзани со заштитата на животната средина

Коментарите за други придружни документи како што се: волонтерско учество, спогодби, добиена еко ознака, програма за почисто производство итн. треба да се содржат во **Прилогот XII.2**.

ОДГОВОР

Земајќи во предвид дека во објектот не се користи опрема и материјали со капацитет и во количини кои може да предизвикаат инцидентни случаи од размер на хаварии произлегува дека контролата на електричната инсталација, односно запазувањето на мерките за спречување на пожар се приоритетни. За оваа намена претпријатието ги има превземено следниве мерки:

Има три хидранти, два бунари, ПП апарати за заштита од пожар со прирачни средства за гасење на пожар, непречен пристап за противпожарни возила. Овие мерки овозможуваат објектот кој се сврстува во класа на објекти со просечно пожарно оптеретување успешно да се справи при евентуална појава на пожар;

Во инсталацијата постои чуварска служба која го обезбедува објектот по завршување на работното време и е оспособена да реагира при евентуални несакани дејства на лице место ило со барање на соодветна помош од центарот за известување и тревожење, противпожарната служба итн.

На објектот е изведена класична громобранска заштита;

Бидејќи како природна појава земјотресите не можат да се предвидат па поради тоа не можат да се превземат одредени мерки. Во таков случај ќе се превземат соодветни мерки во зависност од степенот и карактерот на урнатините.

XIII. РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА СО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

Описете ги постоечките или предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по престанок на целата или дел од активноста, вклучувајќи мерки за грижа после затворање на потенцијални загадувачки резиденти.

Прилог XIII треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Во „ИЗОЛМОНТ“ ДОО имаат развоен план за инсталацијата во иднина да работи и да го зголеми производството за преработка на секундарни сировини, бидејќи производите имаат широка примена која и понатаму ќе се зголемува. Ако се земат во обзир просторните можности на инсталацијата за проширување на капацитетот како и се поголемата продукција на секундарните сировини кои се применуваат и кои во иднина се планира да се применуваат произлегува дека за можностите за ставање на инсталацијата вон функционална состојба не треба да се размислува.

Сепак, во евентуален случај на ставање на инсталацијата вон функционална состојба спремни се да ги превземат следниве мерки:

1. Привремените мали залихи од репроматеријали и производи од магацините за истите со продавање ќе се одстранат;
2. Од отпад што неможе да се реискористи ќе се депонира на грратската депонија;
3. Истовремено ќе се изврши и селекција на опремата на употреблива (ќе се конзервира до нејзина реупотреба или продажба) и неупотреблива (ќе се продаде за секундарна сировина а она што неможе да се продаде ќе се депонира на градската депонија);
4. Селектирани оловни делови од акумулаторите ќе се продадат или претопат во инготи од олово со што нема да постојат скоро никакви остатоци од олово на локацијата;

5. Водениот филтер, таложниците и шахтите ќе се испразнат и исчистат, а нечистотиите ќе се неутрализираат и депонираат.

Поради тоа што репроматеријалите (стари акумулатори и отпадни метали) се набауваат по конкретен налог (нарачка за производ) не се очекува појава на проблематична залиха од репроматеријали и производи, што важи и за отпадот. Не се очекува и нарушување на квалитет на почвата и евентуална потреба од ремедијација за истата доколку се продолжи со постојана примена на отпрашување, правилно постапување со отпадот и отпадните води.

XIV. НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

Нетехничкиот преглед на барањето треба да се вклучи на ова место. Прегледот треба да ги идентификува сите позначајни влијанија врз животната средина поврзани со изведувањето на активноста/активностите , да ги опише сите постоечки или предложени мерки за намалување на влијанијата. Овој опис исто така треба да ги посочи и нормалните оперативни часови и денови во неделата на посочената активност.

Следните информации мора да се вклучат во нетехничкиот преглед:

Опис на :

- инсталацијата и нејзините активности,
- сировини и помошни материјали, други супстанции и енергија кои се употребуваат или создаваат од страна на инсталацијата,
- изворите на емисии од инсталацијата,
- условите на теренот на инсталацијата и познати случаи на историско загадување,
- природата и квантитетот на предвидените емисии од инсталацијата во секој медиум поодделно како и идентификацијата на значајните ефекти на емисиите врз животната средина,
- предложената технологија и другите техники за превенција или, каде не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата,
- проучени главни алтернативи во однос на изборот на локација и технологии;
- каде што е потребно, мерки за превенција и искористување на отпадот создан од инсталацијата,
- понатамошни планирани мерки што соодветствуваат со општите принципи на обврските на операторот, т.е.
  - (а) Сите соодветни превентивни мерки се преземени против загадувањето, посебно преку примена на најдобрите достапни техники;
  - (б) не е предизвикано значајно загадување;
  - (в) создавање на отпад е избегнато во согласност Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово

одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;

(г) енергијата се употребува ефикасно;

(д) преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици;

(е) преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба.

– планираните мерки за мониторинг на емисиите во животната средина.

Прилогот XIV треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Претпријатието "ИЗОЛМОНТ" ДОО е лоцирано во индустриската зона на Градско, во непосредна близина на автопатот Скопје-Велес-Гевгелија. Од источната страна се граничи со локалниот пристапен пат од кој воедно се влегува на локацијата. Од западната страна се граничи со оградици по кој поминува железничката линија Гратско – Гевгелија по кој пак има неколку викенд куки (дивоградби). Од јужната и северна страна се граничи со објекти на Макпетрол и Жито Вардар и од источната страна паралелно и непосредно над локалниот пат е лоцирано приватно претпријатие за производство на сточна храна. Од Капијата на ул. "Индустриска" бб кон објектите од претпријатието, кои се протегаат на оградена парцела, се пристапува преку интерна сообраќајница за кружно движење околу објектите која е во фаза на доизградба (ќе биде целосно асфалтирана).

Инсталацијата од Министерство за економија-подрачна единица – Велес има Решение за исполнување на минимално-технички услови за вршење на дејност 27.45- производство на други обоени метали-рециклирање на стари акумулатори.

Моментално во инсталацијата се врши:

1. Производство на инготи од алуминиум со претопување на отпаден алуминиум;

2. Сепарација на составните компоненти од стари акумулатори без киселина и продажба на истите;
3. Опремување за производство на инготи (столпчиња од олово) и оловни клеми со примена на претопување на оловните компоненти од стари акумулатори;
4. Опремување за производство на инготи од цинк со претопување на отпаден цинк;

За зафаќање и пречистување на воздухот поставена е заедничка хауба над отворите на печките. Зафатениот воздух преку заедничка хауба и два цевководи со аксијални вентилатори се носи во заеднички цевковод кој ги води во систем за пречистување во воден филтер и пречистен и обеспрашен преку оцак се испушта во атмосферата без да го наруши квалитетот на воздухот во животната средина.

Како отпадни води од работата на инсталацијата се појавуваат пречистената вода (од таложниците за механичко пречистување) и санитарните води. Овие води од трите таложници заедно со санитарните преку цевководи се водат во грратскиот колектор кој води до крајниот реципиент реката Вардар.

Атмосферската вода преку канализациона мрежа, која се состои од систем на олуци каналети и канали покриени со решетки се води во гратската канализација.

Воздухот од сушарата и од кабината од сепараторот се носи во таложник.

- (а) Сите соодветни превентивни мерки се преземени против загадувањето, посебно преку примена на најдобрите достапни техники;
- (б) Од досегашното работење не е предизвикано значајно загадување, а исто така се очекува и со дополнителната дејност нема да има негативно влијание врз животната средина;
- (в) создавање на отпад е избегнато во согласност со Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување;
- (г) енергијата се употребува ефикасно;

- (д) преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици;
- (е) преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба.

Поради тоа што се сепарира оловна паста од стари акумулатори неопходно е на секои три месеци да се врши мониторинг на излезните води од таложниците односно пред да влезат до канализацијата. Исто така поради тоа што во план е да се почне со претопување на олово непходно да се врши мониторинг барем еднаш во три месеца од гасовите и прашината кои се емитираат во животната средина од оцакот на лончестите печки.

XVI. ИЗЈАВА**Изјава**

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

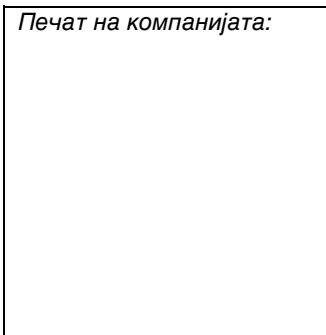
Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или негови делови за потребите на друго лице.

Потпишано од: _____
(во името на организацијата)

Датум:_____

Име на потписникот: _____

Позиција во организацијата: _____

СОДРЖИНА

стр.

I. ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОРОТ/БАРАТЕЛОТ	1
<i>I.1. Општи информации</i>	<i>1</i>
<i>I.1.1. Сопственост на земјиштето</i>	<i>1</i>
<i>I.1.2. Сопственост на објектите</i>	<i>1</i>
<i>I.1.3. Вид на барањето</i>	<i>2</i>
<i>I.2. Информации за инсталацијата</i>	<i>3</i>
<i>I.2.1. Информации за овластеното контакт лице во однос на дозволата</i>	<i>3</i>
<i>I.3 Информации поврзани со измени на добиена А интегрирана еколошка дозвола</i>	<i>4</i>
II. ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, НЕЈЗИННИТЕ ТЕХНИЧКИ ДЕЛОВИ И ДИРЕКНО ПОВРЗАННИТЕ АКТИВНОСТИ	5
II.1 ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	5
II.2 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО	7
II.2.1 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО НА ОЛОВО	7
<i>II.2.1.1 Процес на преработка на акумулаторите</i>	<i>9</i>
<i>II.2.1.2 Технолошки процес на претопување во олово</i>	<i>13</i>
II.2.2 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЦИНК	15
II.2.3 ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АЛУМИНИУМ	15
III. УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА	17
IV. СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	18
V. РАКУВАЊЕ СО МАТРИЈАЛИТЕ	19
<i>V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи</i>	<i>19</i>
<i>V.2 Опис на управувањето со цврст и течен отпад во инсталацијата</i>	<i>19</i>
<i>V.3 Одложување на отпадот во границите на инсталацијата</i>	<i>19</i>
VI. ЕМИСИИ	24
VI.1 ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА	24
VI.2 ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ	26
VI.3 ЕМИСИИ ВО КАНАЛИЗАЦИЈА	26

VI.4. ЕМИСИИ ВО ПОЧВА	27
VI.5. ЕМИСИИ НА БУЧАВА	27
VI.6. ВИБРАЦИИ	27
VI.7. ИЗВОРИ НА НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ	27
VII. СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА	28
VII.1. ОЦЕНКИ НА ЕМИСИИТЕ ВО АТМОСФЕРАТА	29
VII.3. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ПОВРШИНСКИОТ РЕЦИПИЕНТ	30
VII.4. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ИСПУШТАЊАТА ВО КАНАЛИЗАЦИЈА	30
VII.5. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ЕМИСИИТЕ ВО/ВРЗ ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	32
VII.5.1. Расфрлање на земјоделски и неземјоделски отпад	32
VII.6. ЗАГАДУВАЊЕ НА ПОЧВАТА / ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	32
VII.7. ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ИСКОРИСТУВАЊЕТО НА ОТПАДОТ ВО РАМКИТЕ НА ЛОКАЦИЈАТА И/ИЛИ НЕГОВО ОДЛАГАЊЕ	32
VII.8. ВЛИЈАНИЕ НА БУЧАВАТА	33
VII.7. ВЛИЈАНИЕ НА ВИБРАЦИИТЕ	34
VIII. ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ	35
IX. МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ	37
X. ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ	38
XI. ОПЕРАТИВЕН ПЛАН	40
XII. ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ	41
XII.1. СПРЕЧУВАЊЕ НА НЕСРЕЌИ И ИТНО РЕАГИРАЊЕ	41
XIII. РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА СО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ	43
XIV. НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД	45
XV. ИЗЈАВА	49
АНЕКСИ	50

КАРТОГРАФСКИ ПРИЛОЗИ И СКИЦИ

АНЕКС - ТАБЕЛИ

ТАБЕЛА IV.1.1 Детали за сировини, меѓупроизводи, производи поврзани со процесите, а кои се употребуваат или создаваат на локацијата

Материјал/ Супстанција	Реф. број или шифра	CAS број	Категор. на опасност	Год.	Колич. т/год	Природа на употреба	R- фраза	S - фраза
Производи од сепарација на стари акумулатори								
1. Оловна паста	002	7439-92-1	Класа 9	2006	823	Продажба како секундарна сировина	61-62- 20/22-33	53-45NoteA,E
2. Оловни решетки	003	7439-92-1	Класа 9	2006	313	Продажба како секундарна сировина	61-62- 20/22-33	53-45NoteA,E
3. Оловни клеми	004			2006	24	Продажба како секундарна сировина		
4. ПВЦ- сепаратори	000004 004			2006	18	Продажба како секундарна сировина		
5.ПВЦ-фолии	023			2006	61	Продажба како секундарна сировина		

Материјал/ Супстанција	Реф. број или шифра	CAS број	Категор. на опасност	Год.	Колич. .т/год	Природа на употреба	R- фраза	S - фраза
Планирано производство на метални производи								
1.Оловни столпчиња			Класа 9		200	Продажба за примена во хемиска и металуршка индустрија		
2. Оловни клеми		7439-92-1	Класа 9			Продажба за примена при конструкција на нови акумулатори	R 23, 25 и 26	S 7,23 и 53
3.Алуминиум– столпчиња					1000	Продажба за примена во хемиска и металуршка индустрија		
4.Цинк- столпчиња					600	Продажба за примена во хемиска и металуршка индустрија		

Материјал/ Супстанција	Реф. број или шифра	CAS број	Категор. на опасност	Год.	Колич. т/год	Природа на употреба	R- фраза	S - фраза
Сировини								
1. Стари акумулатори - суви	001		Класа 9	2006	1230	За сепарирање на секундарните сировини: оловна паста, решетки и клеми како и ПВЦ-фоли и сепаратори		
2. Коло маст				2006	0,003	За подмачкување на двете циркуларни пили		
3 Нафта		111 659	Класа 3	2006	3	За два вилушкари и два камиони	11	(2-) 9-16-29-33
4. Ел енергија				2006	42 MW/год	За технолошки потреби, осветлување и греене		
5. Вода				2006	1.500 м ³ /год	За санитарни и технолошки потреби		

Материјал/ Супстанција	Реф. број или шифра	CAS број	Категор. на опасност	Год.	Колич. т/год	Природа на употреба	R- фраза	S - фраза
Планирана потрошувачка на отпадни метални сировини:								
1. Цинк со 65-90% Zn					900-1100	За претопување во чист метал кој по леене во столпчиње како финален производ ќе се продава.		
2. Алуминиум со над 98% Al					1000-1100	За претопување во чист метал кој по леене во столпчиње како финален производ се продава		
3. Олово од сепарирани оловни делови на стари акумулатори			Класа 9		cca 1200	За претопување во чист метал кој по леене во столпчиње како финален производ ќе се продава или ќе се доработува во клеми		

ТАБЕЛА IV.1.2 Детали за сировини, меѓупроизводи, производи поврзани со процесите, а кои се употребуваат или создаваат на локацијата

Материјал/ Супстанција	Реф бр. или шифра	Мирис			Приоритетни супстанции			
		Миризливост да/не	Опис	Праг на осетливост $\mu\text{g}/\text{m}^3$				
Производи од сепарација на стари акумулатори								
1. Оловна паста	002	не	прашкаста	Н.П. (не променл.)	Pb	PbO ₂		
2. Оловни решетки	003	не	цврста	Н.П.	Pb	1.5-7%Sb	0.1%Ca	
3. Оловни клеми	004	не	цврста	Н.П.	Pb			
4. ПВЦ - сепаратори	000004 004	не	цврста	Н.П.	поливинил хлорид			
5.ПВЦ- фолии	023	не	цврста	Н.П.	полиетилен	полипропилен		
Планирано производство на метални производи								
1.Оловни столпчиња		не	цврста	Н.П.	Pb			
2. Оловни клеми		не	цврста	Н.П.	Pb			
3.Алуминиум- столпчиња		не	цврста	Н.П.	Al			

4. Цинк-столпчиња		не	цврста	Н.П.	Zn			
Сировини								
1. Стари акумулатори - суви	001	не	цврста	Н.П.	Pb	поливинил хлорид	полиетилен	полипропилен
Планирана потрошувачка на отпадни метални сировини:								
1. Цинк со 65-90% Zn		не	цврста	Н.П.	65-90% Zn			
2. Алуминиум со над 98% Al		не	цврста	Н.П.	> 98%Al			
3. Олово од сепарирани оловни делови на стари акумулатори		не	прашкаста и цврста	Н.П.	Pb	PbO ₂		

ТАБЕЛА V.2.1 ОТПАД - Користење/одложување на опасен отпад

Отпаден материјал	Број од европскиот каталог на отпад	Главен извор	Количина		Преработка одложување во рамките на самата локација (начин и локација)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (метод, локација и превземач)
			т/месечно	м ³ /месечно			
Стари акумулатори-суви	16 06 01	Набавка од отпади за користење како репроматеријал	Cca 100	/	Се чуваат во одредена просторија за таа намена се до сепарација и продажба на сепарирани делови или претопување во олово	Сепарирање и чување на пакувани сепарирани делови во магацин до продажба или претопување во леарницата од инсталацијата	нема

ТАБЕЛА V.2.2 ОТПАД - Друг вид на користење/одложување на отпад

Отпаден материјл	Број од Европскиот каталог на отпад	Главен извор	Година	Количина т/год	Преработка/ одложување во рамките на самата локација	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач	Одложување надвор од локацијата
1. Мил од таложници и шахти	10 04 07*	Таложници и шахти за механичко пречистување на отпадна вода		Не се одредува	Остатокот по одвојување на цврстите метални частички се собира во контејнер и привремено ќе се чува до транспорт на градската депонија	Сепарираните метални частички се реупотребуваат-претопуваат	Остатокот со камион од претпријатието ќе се транспортира на градската депонија
2. Талог, CaSO ₄ од шахтите за неутрилизација	11 04 99	Од евентуална неутрилизација на исцедена сулфурна киселина од акумулатори		Незнатна количина која ретко може да се продуцира	По исцрпување ќе се собира во контејнер и ќе се транспортира на градската депонија		Со камион од претпријатието ќе се транспортира на градската депонија
3. Комунален отпад	20 01 08	Од секојдневниот престој на вработените		0.5		-се продава за секундарна употреба во леарници - се товари со утоварувач во покриен камион	
4. Згура од топење на алуминиум со содржина на Al ₂ O ₃ и до 10% Al	10..03.16	Леарница –при претопување на алуминиум		20	Се одстранува од површина на металот и се собира во лимени буриња и привремено складира во магацин	се продава за реискористување. Се товари со утоварувач во покриен камион	
5. Згура од топење на олово со содржина над 95% PbO ₂ и мал процент Pb	10.04.01	Леарница –при претопување на олово		4-8	Се одстранува од површина на металот и се собира во лимени буриња, и привремено складира во магацин	Привремено ќе се складира во магацин до продажба за реискористување.	
6. . Згура од топење на цинк со содржина	10.05.01	Леарница –при претопување на цинк		12-36	Се одстранува од површина на металот и се собира во лим. буриња, и привремено складира во магацин	Привремено ќе се складира во магацин до продажба за реискористување.	

ТАБЕЛА VI.1.1. Емисии од парни котли во атмосферата**Парни котли непостојат**

Емисиона точка Реф. Бр:	
Извор на емисија:	
Опис:	
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E,6N):	
Детали за вентилацијата	
Дијаметар [м]	
Висина над површината [м]	
Датум на започнување со еmitирање	

Карактеристики на емисијата:

Вредности на парен котел Излезна пареа: Топлински влез:	Kg/h MW		
Гориво на парниот котел Вид: Максимални вредности на кои горивото согорува % содржина на сулфур	Kg/h		
NO _x	mg/Nm ³		
Максимален волумен на емисија	m ³ /h		
Температура	°C(max)	°C(min)	°C(ср.вредност)

(III)   Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ min/h	_____ h/ден	_____ денови/годишно
--------------------------------	-------------	-------------	----------------------

ТАБЕЛА VI.1.2. Главни емисии во атмосферата

Емисиона точка Реф. Бр:	A 1
Извор на емисија:	Печки за топење на олово, цинк и алуминиум
Опис:	Оџак од систем за водено пречистување на гасови
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E,6N):	4604050 7579825
Детали за вентилацијата	
Дијаметар [m]	0,27
Висина над површината [m]	6
Датум на започнување со емитирање	2003

Карakterистики на емисијата:

(I) Волумен кој се емитува:			
Средна вредност/ден	8.800 Nm ³ /ден	Макс./ден	m ³ /ден
Максимална вредност/час	m ³ /h	Мин. брзина на проток	6,6 ms ⁻¹
(II) Други фактори			
Температура	52 (max)	C(min)	како во погонот C (ср.вредност)
Извори од согорување: Волуменските изрази изразени како: ☐ суво ☒ влажно 21 O ₂ (средно годишно)			

(III) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	60 min/h	7 h/ден	50 ден/год
-----------------------------	----------	---------	------------

ТАБЕЛА VI.1.3: Главни емисии во атмосферата -Хемиски карактеристики на емисијата

ПАРАМЕТАР (A1)		ПРЕД ДА СЕ ТРЕТИРА				КРАТОК ОПИС НА ТРЕТМАНОТ	КАКО Е ОСЛОБОДЕНО						
		mg/Nm ³		kg/h			mg/Nm ³		kg/h		kg/год		
		Средно	max	Средно	max		Средно	max	Средно	max	Средно	max	
прашина	Pb* Zn* Al					За зафаќање и пречистување на воздухот поставена е заедничка хауба над отворите на печките. Зафатениот воздух преку заедничка хауба и два цевководи со аксијални вентилатори се носи во заеднички цевковод кој ги води во систем за пречистување во воден филтер и пречистен и обесправшен преку оцак се испушта во атмосферата без да го наруши квалитетот на воздухот во животната средина.	1,5 8 9		0,0018 0,07 0,08		3,6 140 160		
T [°C]						12		/		/			
O ₂ [%]						20,9		/		/			
CO						3		0,026		52,8			
SO ₂						10		0,088		176			
NO _x						6		0,052		105,6			
CO ₂ [%]						/		/		/			

* Бидејќи печките за топење се уште не се функција, пресметките се направени врз основа на резултатите добиени при пробно пуштање на печките за претопување на овие метали, по претпоставка дека ќе се врши претопување 8 ч дневно при работни 250 денови годишно.

ТАБЕЛА VI.1.4. Емисии во атмосферата- Помали емисии
Не постојат помали емисии во атмосферата

ТАБЕЛА VI.1.5: Емисии во атмосферата - Потенцијални емисии во атмосферата

Точки на емисија реф.бр. (претставен во дијаграмот)	Опис	Дефект кој може да предизвика емисија	Детали за емисијата (Потенцијални макс. емисии) ¹		
			Материјал	mg/Nm ³	кг/час
П1	Воден филтер	запушување на прскалките од водениот филтер	Гасови од печки при претопување на Pb, Zn, Al.	Поради тоа што се работи за претопување на метали на релативно ниски температури не се очекува позначајно количество на метални пари во атмосферата	

ТАБЕЛА VI.2.1. Емисии во површински води**ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ НЕ ПОСТОЈАТ**

Точка на емисија Реф. Бр:	
Извор на емисија:	
Локација:	
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5N):	
Име на реципиентот (река езеро...)	
Проток на реципиентот:	m ³ /s проток при суво време m ³ /s 95% проток
Капацитет на прифаќање на отпад (дозволен самопречистителен капацитет)	kg/ден

Детали за емисиите:

(I) Еmitирано количство			
Просечно/ден	m ³ /den	Макс./ден	m ³ /den
Максимална вредност/час	m ³ /h		

(II)   Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ min/h	_____ h/ден	_____ ден/год
-----------------------------	-------------	-------------	---------------

ТАБЕЛА VI.2.2. Емисии во површински води - Карактеристики на емисијата

ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ НЕ ПОСТОЈАТ

ТАБЕЛА VI.3.1. Испуштање во канализација**Точка на емисија**

Точка на емисија Реф. Бр:	K 1
Локација на поврзување со канализација:	Веднаш до главната капија
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5N):	
Име на превземачот на отпадните води	градска канализација
Финално одлагање	Река Вардар

Детали за емисиите:

(I) Еmitирано количество			
Просечно/ден	2 m ³ /den	Макс./ден	m ³ /den
Максимална вредност/час	m ³ /h		

(II)   Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	60 min/h	7 h/ден	250 ден/год
--------------------------------	----------	---------	-------------

Точка на емисија Реф. Бр:	K 2
Локација на поврзување со канализација:	
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5N):	
Име на превземачот на отпадните води	градска канализација
Финално одлагање	Река Вардар

Детали за емисиите:

(I) Еmitирано количество			
Просечно/ден	2 m ³ /den	Макс./ден	m ³ /den
Максимална вредност/час	m ³ /h		

(II)   Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	60 min/h	7 h/ден	250 ден/год
--------------------------------	----------	---------	-------------

ТАБЕЛА VI.3.2: Испуштања во канализација - Карактеристики на емисијата**Не е вршена анализа на водата што се испушта во канализација****Референтен број на точка на емисија:**

Параметар	Пред да се третира				Како што е ослободено				% Ефикасност
	Макс. просечна вредност на час (мг/л)	Макс. просечна вредност на ден (мг/л)	кг/ден	кг/година	Макс. просечна вредност на час (мг/л)	Макс. просечна вредност на ден (мг/л)	кг/ден	кг/год	

**ТАБЕЛА VI.4.1. Емисии во почва
ЕМИСИИ ВО ПОЧВА НЕ ПОСТОЈАТ.**

Емисиона точка или област:

Емисиона точка/област Реф. Бр:	
Патека на емисија: (бушотини, бунари, пропусливи слоеви, квасење, расфрлување итн)	
Локација:	
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5H):	
Висина на испустот (во однос на надморската висина на реципиентот):	
Водна класификација на реципиентот (подземното водно тело):	
Оценка на осетливоста на загадувањето на подземната вода (вклучувајќи го степенот на осетливост)	
Идентитет и оддалеченост на изворите на подземна вода кои се во ризик (бунари, извори итн)	
Идентитет и оддалеченост на површинските водни тела кои се во ризик	

Детали за емисиите:

(I) Еmitирано количество			
Просечно/ден	m ³ /den	Макс./ден	m ³ /den
Максимална вредност/час	m ³ /h		

(II) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ min/h	_____ h/ден	_____ ден/год
--------------------------------	-------------	-------------	---------------

**ТАБЕЛА VI.4.2. Емисии во почвата - Карактеристики на емисијата
ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ НЕ ПОСТОЈАТ.**

Референтен број на точки на емисијата:

Параметар	Пред да се третира				Како што ослободено				% Ефикасност
	Макс. на час средно (mg/l)	Макс. дневно средно (mg/l)	кг/ден	кг/год	Макс. на час средно (mg/l)	Макс. дневно средно (mg/l)	кг/ден	кг/год	

ТАБЕЛА VI.5.1. Емисии на бучава - Збирна листа на изворите на бучава

Извор на емисија	Емисиона точка Реф/бр	Опрема Реф/бр	Звучен притисок dBA на референтна оддалеченост	Периоди на емисија
Воден филтер	Б1	вентилатор	68 - 69	08- 14
Таложник	Б2	вентилатор	62 - 70	08- 14
Сечење на акумулатори	Б3	кружна пила	65 - 71	по потреба
Сечење на акумулатори	Б4	кружна пила	65 - 71	по потреба
Сушара	Б5	вентилатор од сушара	52-56	по потреба
Сепирање на паста	Б6	сепаратор	50-55	по потреба

ТАБЕЛА VII.3.1. Квалитет на површинска вода

Точка на мониторинг/Референци од Националниот координатен систем: EW

Река Вардар во овој дел на течението е во III_{та} - класа

Параметар	Резултати (mg/l)				Метод на земање примерок (заштат, нанос итн.)	Метода техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
pH						
Температура						
Сув филтриран остаток						
Суспендирани материји						
Хемиска потрошувачка на кислород НРК						
Биохемиска потрошувачка на кислород ВРК						
Растворен кислород O ₂ (р-р)						
Калциум Ca						
Кадмиум Cd						
Хром Cr						
Хлор Cl						
Бакар Cu						
Железо Fe						
Олово Pb						
Магнезиум Mg						
Манган Mn						
Жива Hg						

Параметар	Резултати (mg/l)				Метод на земање примерок (зафат, нанос итн.)	Метода техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
Никел Ni						
Калиум К						
Натриум Na						
Сулфат SO ₄						
Цинк Zn						
Вкупна базичност (како CaCO ₃)						
Вкупен органски јаглерод TOC						
Вкупен оксидиран азот TON						
Нитрити NO ₂						
Нитрати NO ₃						
Фекални колиформни бактерии во раствор (/1000 млс)						
Вкупно бактерии во раствор (/1000 млс)						
Фосфати PO ₄						

ТАБЕЛА VII.5.1. Квалитет на подземна вода

Точка на мониторинг/Референци од Националниот координатен систем:

Не се вршени испитувања на подземните води

ТАБЕЛА VII.5.2. Непостојат земјоделски активности од инсталацијата

ТАБЕЛА VII.5.3. Непостојат земјоделски активности од инсталацијата

ТАБЕЛА VII.8.1. Оценка на амбиентална бучава

	Национален координатен систем (5 север, 5 исток)	Нивоа на звучен притисок dB		
		L (A) _{ељ}	L (A) ₁₀	L (A) ₉₀
Граница на инсталацијата	Локацијата на мерните места се дадени во прилог			
АБ1		63 – 67	69	
АБ2		65 – 68	/	
АБ3		62 – 66	68	
АБ4		61 – 65	68	
АБ5		61 – 65	/	
АБ6		62 – 66	69	
АБ7		60 – 65	68	
Локации осетливи на бучава	Не постојат локации кои се осетливи на бучава бидејќи емисијата на бучава што се емитира од фабриката не надминува 70 dB надвор од кругот на инсталацијата, а истата е лоцирана во индустриска зона			
Место 1:				
Место 2:				
Место 3:				
Место 4:				

ТАБЕЛА VIII.1.1. Намалување/контрола на третман**Референтен број на емисиона точка: А1**

Контролен параметар	Опрема	Постојаност на опрема	Калибрација на опрема	Поддршка на опремата
CO ₂ , CO, SO ₂ , NO _x , O ₂ и прашина (Al, Zn или Pb)	Печки за претопување на Al, Zn или Pb		Спрема упатството на производителот на опремата	Оџак

ТАБЕЛА IX.1.1. Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци

Контролен параметар	Мониторинг кој треба да се изведе	Опрема за мониторинг	Калибрација на опрема за мониторинг
CO ₂ , CO, SO ₂ , NO _x , O ₂ и прашина (Al, Zn или Pb)	Мониторинг на три месеци	Серифицирана опрема за контрола на наведениве параметри	Спрема упатството на производителот